

Voorbereiding ADVIES nr. 11-06

Betreft: advies aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het gezondheidsbeleid, over ‘screening naar dikkedarmkanker bij werknemers BASF Antwerpen’

Algemeen

Op 15 juli 2011 diende de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk van BASF Antwerpen nv een aanvraag in voor toestemming voor een bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker bij de werknemers van BASF.

Omtrent de aanvraag werden door de werkgroep voorafgaand twee punten uitgeklaard:

- (1) Het initiatief betreft bevolkingsonderzoek: ondanks het feit dat de aanwezigheid van chemische agentia waakzaamheid noodzaakt omtrent het ontstaan van kanker bij de werknemers, kan uit de wijze van organiseren en de definitie van de doelgroep voor screening afgeleid worden dat het de bedoeling is om alle werknemers te screening, ongeacht het blootstellingsrisico aan chemicaliën.

De werkgroep besluit dat het voorliggend voorstel een bevolkingsonderzoek in het kader van ziektepreventie is en dus onder het toepassingsgebied valt van de regelgeving over bevolkingsonderzoek.

- (2) Op 31 mei 2011 formuleerde de werkgroep een advies (nr. 11-03) over een Vlaams bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker. In dit advies werden een aantal strikte voorwaarden opgenomen om te vervullen voordat een Vlaams bevolkingsonderzoek naar dikke darmkanker kan geïmplementeerd worden. Het betreft onder andere de garantie op kwaliteitsbewaking van de colonoscopies na een afwijkend screeningsresultaat.

Het is in geen enkel opzicht de bedoeling van de werkgroep om aan initiatieven door derden m.b.t. opsporen van dikkedarmkanker minder strenge eisen te stellen. Anderzijds, deze strenge voorwaarden zijn niet evident te realiseren en maken het moeilijk om relatief snel een bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker op te starten, terwijl er toch voldoende evidentie is voor het organiseren van dit bevolkingsonderzoek.

Om die reden formuleerde de werkgroep in advies nr. 11-07 een nuancering bij het eerder advies nr. 11-03 (zie http://www.zorg-en-gezondheid.be/v2_default.aspx?id=29386).

Advies

Verwijzend naar advies nr. 11-07, adviseert de werkgroep, met betrekking tot de aanvraag voor toestemming voor een bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker bij de werknemers van BASF, een toestemming onder voorwaarden.

De voorwaarden betreffen:

- (1) In afwachting van implementatie van een Vlaams bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker moet het verloop van het initiatief, de registratie en de evaluatie op zo veel mogelijk punten op gelijke wijze uitgewerkt worden zoals in het pilootproject ‘bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker’ van het Centrum voor Kankerpreventie van de Universiteit Antwerpen.

Dit geldt in elk geval voor:

- definitie van de doelgroep voor screening;
- definitie van de hoog risico-groep en de wijze waarop dit aan de werknemers gecommuniceerd wordt;
- het screeningsbeleid t.a.v. de hoog risico-groep;
- te hanteren screeningsinstrument, screeningsinterval en kwaliteitsvereisten voor behandelen van het staal, screeningsinstrument en analyse van het staal;
- materiaal voor uitnodigen, informeren van de werknemers (met inbegrip van informatie over voor- en nadelen van de screening tot en met behandeling) en meedelen van het screeningsresultaat.

In de communicatie naar de bevolking, Logo's en zorgaanbieders moet duidelijk zijn dat het initiatief niet gekoppeld wordt aan (geen vervolg is op) het pilootproject bevolkingsonderzoek.

- (2) Het initiatief moet minstens de volgende aspecten garanderen:
- betrokken huisartsenkringen en gastro-entrolgen informeren over dit bevolkingsonderzoek;
 - doorgeven van elk screeningsresultaat aan de behandelende huisarts (niet alleen afwijkend resultaten) mits akkoord van de betrokken werknemers;
 - actief nagaan of na afwijkend screeningsresultaat (faalveiligheid) verdere opvolging werd voorzien: wachten op feedback via werknemer is onvoldoende;
 - registreren van gegevens in verband met het bevolkingsonderzoek met respect voor de privacy-wetgeving, hiervoor toestemming vragen aan de betrokken werknemers, en hierover rapporteren aan het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.

De verantwoordelijken voor het initiatief moeten, twee maand na ingaan van de toestemming, aan het agentschap meedelen op welke manier men het voldoen aan deze voorwaarden, zal aantonen.

- (3) Bij implementatie van een Vlaams bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker moet dit initiatief onmiddellijk en volledig afgestemd worden op de organisatie van het Vlaams bevolkingsonderzoek: vanaf dan moet het initiatief geïntegreerd worden in het Vlaams bevolkingsonderzoek.
- (4) De toestemming geldt voor twee jaar. Nadien wordt het initiatief stopgezet of moet opnieuw een toestemming worden gevraagd. Daarbij moet rekening gehouden worden met de vereiste om een aanvraag te doen zes maand voor het ingaan van de toestemming.
- (5) De verantwoordelijken voor het initiatief moeten het agentschap, zes maanden na ingaan van de toestemming, informeren over de wijze waarop afstemming met procedures, methodieken en materialen van het pilootproject 'bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker', gesteld in punt (1), is gerealiseerd en over de wijze waarop men aan voorwaarden, gesteld in punt (2) heeft voldaan.